

Ilmajoen kunnan lausunto

Ilmajoen kunnan lausunto 21.9.2020 esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi.

Uudistukselle on tarve väestön ikääntymisen, palvelukysynnän kasvun ja julkisen talouden paineiden vuoksi. Uudistuksen tavoitteetkin terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen, palveluiden yhdenvertainen saatavuuden lisääminen ja kustannusten kasvun hillintä ovat oikeita.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus siihen liittyvine lainsäädäntöineen on Suomen historian suurin hallinnon uudistus, jolla on erityinen merkitys kuntiin ja niiden itsehallintoon. Uudistuksella on tarkoitus luoda uusi hallinnontaso eli sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastuspalveluiden järjestämisestä vastaava maakunta. Uudistus tarkoittaa Etelä - Pohjanmaalla arviolta vähintäänkin kahdentoista erillisen palvelunjärjestäjän ja hallinnon kokoamista yhdeksi vastuulliseksi palvelunjärjestäjäksi ja hallinnolliseksi yksiköksi. Tämä on erittäin perusteltu ja tervetullut uudistus.

Uudistus selkeyttää kuntien tehtäväkenttää ja tervehdyttää kuntien taloutta. Esim. pelkästään erikoissairaanhoidon menot ovat viemässä kuntia talousahdinkoon.

Suunnitellun aikataulun mukaan esitykseen sisältyvät lait on tarkoitettu tulemaan voimaan pääosin vuoden 2023 alusta lukien ja voimaanpanolaki 1.7.2021. Ensimmäiset maakuntavaalit järjestettäisiin tammikuussa 2022 ja vaaleissa valittavan maakuntavaltuuston toimikausi alkaisi 1.3.2022. Aikataulu on kireä mutta uudistusta on valmisteltu jo vuosia ja nyt kuntalaisten ja kuntien edunmukaista että uudistus toteutetaan, muutoin kuntalaisten eriarvoisuus palveluiden suhteen kasvaa entisestään.

Vastaavasti menossa olevat sosiaaliturvan ja työllisyyspalveluiden uudistusten eteneminen ovat olennaisia järjestelmämuutoksia myös sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen onnistumiseksi.

Uudistuksessa nostetaan aiempaa selkeämmin maakunnan vastuu tuottaa palvelut itse. On tärkeää, että järjestämislaissa varmistetaan sotemaakunnan mahdollisuus huolehtia järjestämisvastuuseensa sisältyvistä velvoitteista kaikissa tilanteissa. Oman palvelutuotannon tulisi muodostaa toiminnan ydin siten, että eri toiminnoissa tarvittava oman henkilöstön palvelutuotantoon liittyvä osaaminen sekä toiminnan vakaus olisi turvattu eikä palvelutuotanto vaarantuisi häiriötilanteissa. Järjestämisvastuunsa toteuttamiseksi sote-maakunnalla on oltava palveluksessaan toiminnan edellyttämä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstö ja muu henkilöstö sekä hallinnassaan asianmukaiset toimitilat, toimintavälineet ja muut tarvittavat toimintaedellytykset.

Liitteenä sosiaali- ja terveysministeriön, sisäministeriön ja valtiovarainministeriön lausuntopyyntöön annetut vastaukset.